

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

30 listopada 2023 r.

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i (...)

w składzie:

Przewodniczący: SSO Małgorzata Kosicka

Protokolant: st. sekr. sądowy Maria Nalewczyńska

po rozpoznaniu na rozprawie 30 listopada 2023 r. w W.

odwołania K. N.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...)Oddziału w W.

o waloryzację emerytury

z 1 marca 2023 r., znak:(...)

oddala odwołanie.

sygn. akt VII U 960/23

UZASADNIENIE

K. N. złożył odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych(...)Oddziału w W. z 1 marca 2023 r. znak: (...) zarzucając jej błędne wyliczenie przysługującej mu emerytury w wysokości 1301,98 zł, skoro najniższa obowiązująca emerytura powinna wynosić 1588 zł. Mając powyższe na uwadze odwołujący wniósł o to, aby świadczenie emerytalne było wypłacalne zgodnie z najniższą emeryturą 1588 zł.

W uzasadnieniu podniósł, że zaskarżoną decyzją z 1 marca 2023 r. ZUS zwaloryzował emeryturę od 1 marca 2023 r. w wysokości 1301,98 zł. Odwołujący stwierdził, że z powyższym nie może się zgodzić, ponieważ emerytura najniższa zgodnie z rozporządzeniem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów powinna wynosić 1588 zł a nie 1301,98 zł. Ubezpieczony podkreślił, że za taką niską emeryturę nie może wykupić leków, ponieważ nie wystarcza mu na to pieniędzy i wskazał, że ZUS przyznaje niższe świadczenia emerytalne od najniższej ustalonej emerytury (odwołanie, k. 3 a.s.).

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...)Oddziału w W. wniósł o jego oddalenie.

W uzasadnieniu stanowiska organ rentowy wskazał, że K. N. odwołał się od decyzji z 1 marca 2023 r. o waloryzacji emerytury. Organ podniósł, że zgodnie z art. 88 ust. 1 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2022r., poz. 504) emerytury i renty podlegają corocznie waloryzacji od 1 marca.

Zgodnie z komunikatem Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej (M.P. z 2023r., poz. 185) wskaźnik waloryzacji wynosi 114,80%.

Organ stwierdził, że waloryzacja emerytury polegała na podwyższeniu świadczenia poprzez pomnożenie emerytury przysługującej 28 lutego 2023 r. tj. 1134,13 zł przez wskaźnik waloryzacji 114,80%. Emerytura po waloryzacji wyniosła 1301,98 zł.

Organ powołał się na treść art. 87 ust. 1 ustawy emerytalnej, zgodnie z którym w przypadku, gdy emerytura przysługująca z Funduszu określona w art. 26, łącznie z okresową emeryturą kapitałową, albo emerytura przysługująca z Funduszu określona w art. 26 jest niższa niż kwota, o której mowa w art. 85 ust. 2 i 3 emeryturę przysługującą z Funduszu podwyższa się w taki sposób, aby suma tych świadczeń nie była niższa od tej kwoty, o ile ubezpieczony:

- 1) mężczyzna - osiągnął wiek emerytalny wynoszący 65 lat i ma okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 25 lat,
- 2) kobieta - osiągnęła wiek emerytalny wynoszący 60 lat i ma okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 20 lat.

W ocenie organu rentowego świadczenie nie podlega podwyższeniu do kwoty najniższej emerytury, ponieważ ubezpieczony nie posiada 25 lat udokumentowanych okresów składkowych i nieskładkowych.

Organ wskazał, że decyzją z 21 lutego 2022 r. przyznano K. N. emeryturę z urzędu w miejsce pobieranej dotychczas renty z tytułu niezdolności do pracy. Przyznana emerytura była niższa od dotychczas pobieranej renty, wobec powyższego podlegała podwyższeniu do kwoty renty (odpowiedź na odwołanie, k. 4-5 a.s.).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

K. N. miał przyznaną rentę inwalidzką na mocy decyzji z 15 grudnia 1988 r. (decyzja z 15 grudnia 1988 r., k. 11 tom II a.r.).

Decyzją z 21 lutego 2022 r. znak (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z urzędu przyznał K. N. w miejsce pobieranej dotychczas renty z tytułu niezdolności do pracy emeryturę od 18 lutego 2022 r., tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego. Podstawę obliczenia emerytury stanowiła kwota kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji kapitału początkowego zewidencjonowanego na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę. Organ rentowy wskazał, że kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego wynosi 136548,73 zł, średnie dalsze trwanie życia wynosi 188,10, a wyliczona kwota emerytury wynosi 725,94 zł. Wysokość emerytury została obliczona zgodnie z zasadami wynikającymi z art. 26c ustawy emerytalnej: (...),73/188,10 = 725,94 zł. Organ rentowy poinformował ubezpieczonego, że emerytura nie podlega podwyższeniu do kwoty najniższej emerytury, ponieważ nie został udokumentowany okres składkowy i nieskładkowy (po ograniczeniu do 1/3 okresów składkowych), wynoszący co najmniej 25 lat. Przyznana emerytura była niższa od dotychczas pobieranej renty, wobec powyższego podlegała podwyższeniu do kwoty renty. Organ wskazał, że emerytura z FUS po waloryzacji przysługuje w kwocie od 1 marca 2022 r. – 1134,13 zł (decyzja ZUS z 21 lutego 2022 r., k. 70 II tom a.r.).

Decyzją z 1 marca 2023 r. znak (...) organ rentowy dokonał waloryzacji przysługującej K. N. emerytury. Wysokość zwaloryzowanej emerytury ustalono poprzez pomnożenie kwoty świadczenia przysługującego 28 lutego 2023 r. tj. 1134,13 zł przez wskaźnik waloryzacji 114,80 %. Emerytura po waloryzacji od 1 marca 2023 r. wynosi 1301,98 zł (decyzja z 1 marca 2023 r. k. 72 tom II a.r.).

K. N. odwołał się od powyższej decyzji, inicjując tym samym niniejsze postępowanie (odwołanie k. 3 a.s.).

K. N. ma wykazane 2 lata, 11 miesięcy i 29 dni okresów składkowych (wykaz wprowadzonych okresów ubezpieczonego k. 1 tomu I a.r.).

Sąd ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie załączonych do akt sprawy, akt organu rentowego. Wartość dowodowa dokumentów nie była kwestionowana przez strony, a sąd mając na względzie ich treść uznał je za rzetelne. Strony nie wniosły o uzupełnienie materiału dowodowego.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie K. N. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddziału w W. z 1 marca 2023 r. znak: (...) było niezasadne.

Na wstępie należy zaznaczyć, że w sprawach z odwołania od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych postępowanie przed sądem stanowi dalszy ciąg postępowania toczącego się wcześniej przed organem rentowym. W postępowaniu sądowym w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych, które ma charakter odwoławczy i kontrolny, postępowanie dowodowe ogranicza się do sprawdzenia zgodności z prawem decyzji wydanej przez organ rentowy (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 9 października 2014r. II UK 11/14).

Ze specyfiki spraw z zakresu ubezpieczeń społecznych wynika, że kognicja sądu w danej sprawie zawsze wyznaczona jest zakresem rozpoznania zaskarżonej decyzji, gdyż sąd nie rozstrzyga o zasadności wniosku, lecz o prawidłowości zaskarżonej decyzji. W sprawie z odwołania od decyzji organu rentowego sąd pierwszej instancji kontroluje bowiem jej zgodność z prawem, a sąd drugiej instancji - prawidłowość rozstrzygnięcia sądu pierwszej instancji w odniesieniu do stanu rzeczy (faktycznego i prawnego) istniejącego w chwili wydania przez organ rentowy decyzji. W sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych przedmiot żądania jest określony treścią decyzji organu rentowego, od której odwołanie wszczyna postępowanie przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych. Treść decyzji organu rentowego wyznacza przedmiot i zakres rozpoznania oraz orzeczenia sądu pracy i ubezpieczeń społecznych (por. wyrok Sądu Najwyższego z 6 września 2000 r. II UKN 685/99; postanowienie Sądu Najwyższego z 13 maja 1999 r., II UZ 52/99, z 13 maja 1999 r. II UZ 52/99; wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z 19 stycznia 2017 r. III AUa 303/16).

Przedmiotem zaskarżonej decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych była waloryzacja przysługującej odwołującemu emerytury. Zgodnie z art. 88 ust. 1 - 3 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2023r. poz. 1251) emerytury i renty podlegają corocznie waloryzacji od 1 marca. Waloryzacja polega na pomnożeniu kwoty świadczenia i podstawy jego wymiaru przez wskaźnik waloryzacji. Waloryzacji podlega kwota świadczenia i podstawa jego wymiaru w wysokości przysługującej ostatniego dnia lutego roku kalendarzowego, w którym przeprowadza się waloryzację. Jak wskazuje art. 89 ust. 1 - 3 i 6 tej samej ustawy wskaźnik waloryzacji to średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych w poprzednim roku kalendarzowym zwiększony o co najmniej 20% realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w poprzednim roku kalendarzowym. Wskaźnikiem cen towarów i usług konsumpcyjnych jest średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych dla gospodarstw domowych emerytów i rencistów albo średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, jeżeli jest on wyższy od wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych dla gospodarstw domowych emerytów i rencistów. Zwiększenie o co najmniej 20% realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia jest przedmiotem corocznych negocjacji, w ramach Rady Dialogu (...), przeprowadzanych w czerwcu, w roku poprzedzającym waloryzację. Wskaźnik waloryzacji ogłasza minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego w drodze komunikatu, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, biorąc pod uwagę wskazane wyżej wskaźniki i wysokość zwiększenia.

W ocenie sądu, Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. prawidłowo obliczył wysokość świadczenia przysługującego ubezpieczonemu. Aktualne unormowania art. 88-94 przewidują coroczną (od 1 marca), cenowo-płacową waloryzację automatyczną emerytur i rent przyznanych przed terminem waloryzacji. Polega ona na pomnożeniu kwoty świadczenia oraz jego podstawy wymiaru (w wysokości przysługującej w ostatnim dniu lutego roku przeprowadzenia waloryzacji) przez wskaźnik waloryzacji. W celu wyjaśnienia ewentualnych wątpliwości należy stwierdzić, że wysokość zwaloryzowanego świadczenia będzie równa iloczynowi kwoty świadczenia oraz wskaźnika waloryzacji. W związku z tym waloryzację określa się jako czynność formalno-techniczną, w ramach której nie dochodzi do zmian w zakresie wysokości samego świadczenia w wysokości poddawanej waloryzacji (zob. wyroki SA: w

B. z 8 lutego 2018 r., III AUa 638/17, LEX nr 2481790; w Ł. z 15 listopada 2017 r., III AUa 220/17, LEX nr 2465940, i w Ł. z 23 listopada 2015 r., III AUa 459/15, LEX nr 1968168). W stosunku do emerytur i rent pobieranych waloryzację przeprowadza się z urzędu (na bieżąco). Jeżeli wypłatę świadczenia wstrzymano, a następnie wznowiono - należy uwzględnić wszystkie waloryzacje, również dodatkowe, przypadające w okresie wstrzymania.

Z komunikatu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z 9 lutego 2023 r. w sprawie wskaźnika waloryzacji emerytur i rent w 2023 r. (M.P. z 2023 r., poz. 185) wskaźnik waloryzacji emerytur i rent w 2023 r. wynosi 114,8%.

Odnosząc się do argumentacji przedstawionej przez odwołującego dotyczącej konieczności podwyższenia przysługującej mu emerytury do wysokości najniższej emerytury należy powołać się na art. 87 ustawy emerytalnej. Zgodnie z tym przepisem w przypadku, gdy emerytura przysługująca z Funduszu określona w art. 26, łącznie z okresową emeryturą kapitałową albo emerytura przysługująca z Funduszu określona w art. 26, jest niższa niż kwota, o której mowa w art. 85 ust. 2 i 3, emeryturę przysługującą z Funduszu, w tym emeryturę ustaloną ze zwiększeniem, o którym mowa w art. 26a, podwyższa się w taki sposób, aby suma tych świadczeń nie była niższa od tej kwoty, o ile ubezpieczony:

- 1) mężczyzna - osiągnął wiek emerytalny wynoszący 65 lat i ma okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 25 lat,
- 2) kobieta - osiągnęła wiek emerytalny wynoszący 60 lat i ma okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 20 lat.

Odwołujący nie wykazał natomiast wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego wynoszącego co najmniej 25 lat. Odwołujący nie przedłożył nowych dokumentów mających wpływ na wysokość ustalonej emerytury.

Odwołujący nie wykazał innych okresów składkowych i nieskładkowych niż uwzględnione przez organ rentowy przy wydawaniu wcześniejszych decyzji, a tym samym koniecznych do podwyższenia wysokości przyznawanego świadczenia zgodnie z powoływanymi powyżej przepisami. Wobec powyższego ubezpieczony nie może uzyskać wyższych świadczeń. Ich wysokość jest ściśle związana z udowodnionym okresem składkowym i nieskładkowym. Odwołujący legitymuje się krótkim okresem składkowym. K. N. ma 2 lata 11 miesięcy i 29 dni okresów składkowych. Natomiast okres pobierania renty z tytułu niezdolności do pracy nie skutkowało partycypacją w systemie ubezpieczeń społecznych. Wobec powyższego należało wskazać, że odwołujący nie wykazał wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego, który jest podstawą do podwyższenia emerytury do wysokości minimalnej.

Mając na uwadze powyższe, sąd orzekł na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., jak w sentencji.